РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА- KUZEY MAKEDONYA CUMHURYETİ
ОПШТИНА ЦЕНТАР ЖУПА – MERKEZ JUPA BELEDİYESİ
Бр. - No. 14-429/11
25.12.2023 год./ yılı

Врз основа на член 14, став 2 од ,,Законот за заштита на населението од заразни болести,, (Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/2004; 139/2008 , 99/2009, 149/14, 150/15, 37/16, 257/20), Советот на Општина Центар Жупа , по претходно Стручно мислење на Центарот за јавно здравје Охрид, на 13-та седница одржана на 25.12.2023 година донесува :

ПРОГРАМА

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОПШТИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ ВО 2024 ГОДИНА

Вовед

Програмата ги дефинира општите мерки за заштита на населението во општина Центар Жупа од заразни заболувања, кои со исполнувањето на поставените цели треба да допринесат за подигнување на повисоко ниво на заштита на населението од заразни болести.

Главна цел на програмата е спроведување на општи мерки за заштита на населението од заразни болести, како и утврдување на Активностите, извршителите, роковите и изворите на финансиските средства потребни за нивна реализација во 2024 година.

Програмата дефинира 5 општи мерки за заштита на населението на општина Охрид од заразни заболувања, кои ќе се спроведат во согласност со стандардите и постапките утврдени со закон и тоа:

I.Општа мерка

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА БЕЗБЕДНА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ И КОНТРОЛА НА ИСПРАВНОСТА НА ВОДАТА И ОБЈЕКТИТЕ ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ

1. Цел

Снабдување на населението со безбедна вода за пиење.

Активности

Согласно Правилникот за безбедност на водата („Сл.Весник на РМ“ бр.46/08), анализите на водата за пиењње за безбедност во рамките на мониторингот се врши од страна на Центарот за јавно здравје Охрид-Р.Е.Дебар и Институтот за јавно здравје Скопје.

Во текот на годината се вршат редовни санитарно-хигиенски теренски увиди на јавните водоснабдителни објекти со оценка за сигурност на објектот и можност за евентуални загадувања и ризик поздравјето на населението.На општинскиот водовод се врши санитарно-хигиенски увид 8 пати годишно,локалните селски водоводи и селата без локални водоводи најмалку 2 теренски увиди годишно. Останатите јавни објекти – крајпатни чешми, споменички чешми, чешми во рекреативни подрачја и други ќе бидат опфатени најмалку два пати годишно. Квалитетот на водата се контролира со земање на мостри за бактериолошка и физичко-хемиска анализа, а бројот на мострите за бактериолошка и физичко-хемиска анализа е одреден според правилникот за безбедност на водата (Сл. Весник на Р.М. 46/08) и врз основа на санитарен хигиенски увид и анализа се издава стручно мислење.Финансиските средства за спроведување ќе бидат обезбедени од Буџетот на Ј.П. „Кале“ и Општина Центар Жупа. Вработените во ЈП “КАЛЕ”на секои шест месеци вршат здравствено-санитарни прегледи за што резултатите од прегледите се впишуваат во санитарни книшки.

II.Општа мерка

ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ И ДРУГ ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД НА НАЧИН ШТО ЌЕ ОНЕВОЗМОЖИ ЗАГАДУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА ОКОЛИНА

1. **Цел**

Отстранувањето на цврст отпад (смет) е континуиран процес што обезбедува трајно и квалитетно чистење на јавните површини, на отворените простори на јавните објекти и на дворните површини на колективните и индивидуалните објекти за домување, заради обезбедување на здрава и чиста животна средина.

Активности

Одржувањето на чистотата на јавните површини, празнењето и чистењето на садовите за смет од јавните површини и собирањето, изнесувањето и депонирањето на смет и други отпадоци од станбени, деловни и други корисни површини во Општина Центар Жупа, го врши општината на начин и технологија на чистење, како и обем на работите со одделни и вкупни вредности на програмираните работи.

2.Цел

Заштита на вработените, коишто вршат отстранување на отпадот и во својата работа се изложени на опасност заради контакт со отпад, со што би се спречило, првенствено, настанување, а потоа и ширење на заразни болести.

Активности

-редовно обновување на опремата за работа (заштитна униформа, алат исл.) и

-задолжителна вакцинација (активна имунизација против цревен тифус - еднаш на три години).

Финансиските средства за втората Цел ќе бидат обезбедени од Буџетот на општината на Центар Жупа.

III.Општа мерка

САНИТАРНО-ТЕХНИЧКИ И ХИГИЕНСКИ УСЛОВИ ВО ЈАВНИ ОБЈЕКТИ – УЧИЛИШТА

Училиштата се потенцијални жаришта на заразни болести, па поради тоа потребно е водење грижа во повеќе сегменти.На територијата на општина Центар Жупа има:

-Средно образование

Ред.бр.	училиште
1	Центар Жупа ООУ - Гимназија „АТА“

-Основни училишта

1	Центар Жупа ООУ ’’Мустафа Кемал Ататурк’’
2	Броштица ПОУ ’’Мустафа Кемал Ататурк’’
3	Горенци ПОУ ’’Мустафа Кемал Ататурк’’
4	Коџаџик ЦОУ ’’Нџати Зеќирија’’
5	Брештани ПОУ ’’Нџати Зеќирија’’
6	Праленик ПОУ ’’Нџати Зеќирија’’
7	Новак ПОУ ’’Нџати Зеќирија’’
8	Елевци ПОУ ’’Нџати Зеќирија’’
9	Долгаш ПОУ ’’Нџати Зеќирија’’

1. Цел

Следење на здравствената состојба на вработените во јавните установи за спречување на опасноста од пренесување на заразни заболувања на најранливата група – децата, како и санитарно-хигиенска контрола во училиштата со земање примерок вода за физичко хемиска и бактериолошка анализа според Националната програма за јавно здравје на РСМ.

Активности

Обезбедување на хигиенско – технички услови во училишните и предучилишните установи

За проценка на здравствено – еколошкиот ризик од небезбедна храна која се консумира од страна на населението за подрачјето на Општина Жупа во тек на 2024 година ќе се извршат санитарно – хигиенски увиди, при што ќе се земаат брисеви за бактериолошка чистота во објекти за исхрана во предучилишни установи, објекти за исхрана во училишни установи, објекти за исхрана лоцирани во непосредна близина на училишни установи. Планирањето и водењето на овие Активности е во рамките на агенција за храна.

За проценка на здравствено- еколошкиот ризик од ширење на заразни заболувања во основните и средните училишта кои ги покрива ЈЗУ ЦЈЗ Охрид –Р.Е.-Дебар, ќе се вршат:

-санитарно – хигиенски увиди во селектирани училишта и земање примероци вода за пиење за лабораториска анализа во рамки на планираните Активности во Националната годишна програма за јавно здравство за 2024година. Со примена на методологија согласно посебно изработено стручно-методолошко упатство од страна на Институтот за јавно здравје-Скопје. Индикатор: Информација за санитарно-хигиенската состојба во училиштата во Општина Центар Жупа како и на ниво на РМ, со предлог мерки за унапредување на здрава училишна средина и мерки за зачувување и унапредување на задравјето на училишната популација.

Локалната самоуправа ќе постапува по потреби констатирани од страна на надлежните инспекции.

- вршење на здравствени прегледи (еднаш на дванаесет месеци) врз вработени во гореспоменатите училишта согласно законските прописи. Начинот на вршење, содржината на прегледите, видовите на прегледите на вработените, како и формата и содржината на санитарната книшка, ги пропишува министерот.

2. Цел

Задолжителна превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација во образовните установи за да се обезбеди здрава средина.

Активности

Во училиштата превентивата дезинфекција, дезинсекција и дератизација треба задолжително треба да се врши пред почетокот на првото и пред почетокот на второто полугодие, на секои 6 месеци.

3.Цел

Создавање здрави поколенија преку постојано следење на здравствената состојба на учениците и нивна имунизација

Активности

За систематските прегледи и имунизацијата на учениците, надлежен е ЈЗУ Здравствен дом Дебар , кој според изготвениот распоред на прегледи и вакцинирање навремено ги известуваат училиштата за распоредот.

Училиштата имаат назначено лице кое ќе по известувањето од надлежната здравствена установа во назначениот термин го организира прегледот и вакцинирањето по одделенија.

Се вакцинираат учениците од I - 6 години, II - 7 години и IX - 14 години

Систематски преглед се врши во I одделение, III одделение, V одделение и VII одделение

Назначени лица од училишта за организирање на систематските прегледи и имунизацијата на учениците.

Ред.бр.	Училиште	Одговорно лице
1	Центар Жупа ООУ ''Мустафа Кемал Ататурк''	Зеќир Исовски
2	Броштица ПОУ ''Мустафа Кемал Ататурк''	Казафер Емруловски
3	Горенци ПОУ ''Мустафа Кемал Ататурк''	Бијахула Веледин
4	Коцацик ООУ ''Нецати Зеќирија''	Аќиф Селман
5	Брештани ПОУ ''Нецати Зеќирија''	Зеќир Зеќир
6	Праленик ПОУ ''Нецати Зеќирија''	Авни Сезаир
7	Новак ПОУ ''Нецати Зеќирија''	Асим Асан
8	Елевци ПОУ ''Нецати Зеќирија''	Јусуф Илјас
9	Долгаш ПОУ ''Нецати Зеќирија''	Сефедин Рамадан

Финансиски средства за Активностите под Цел 3 не се потребни

4. Цел

Одржување на хигиената во училиштата за да се спречи и оневозможи ширење на заразни болести

Активности

- континуирано одржување на хигиена на училишните простории;

- континуирана дезинфекција во училниците и во санитарните јазли;

- течен сапун во тоалетите;

- замена (каде што има потреба) на чучавци со WC школки;

- зголемување на бројот на хигиеничари;

- обезбедување здраствено исправна вода за пиење.

Финансиски средства за извршување на општата мерка 4 ќе обезбедат училиштата од сопствените буџети.

IV. Општа мерка

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРЕВЕНТИВНО-ПРОМОТИВНИ АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

Работите од оваа проблематика се директно поврзани со проблемите од социјалната сфера со што дел од активностите кои опфаќаат промоција на здравјето и превенција од заразни болести, се опфатени и во програмата

1. Цел

Промоција на здравјето и превенција од заразни болести преку здравствена едукација на децата во училиштата на територијата на општината.

Ќе се одржат предавања на следниве тематски целини:

Хепатити
Инфективни ентероколити
Имунизација
Заштита на животната средина
Сексуално преносливи заболувања
ХИВ/СИДА
Микози
Здрава исхрана
Финансиски средства за реализација на оваа Цел не се потребни.

V. Општа мерка

ВРШЕЊЕ НА ПРЕВЕНТИВНА ДЕЗИНФЕКЦИЈА, ДЕЗИНСЕКЦИЈА И ДЕРАТИЗАЦИЈА И ДРУГИ ХИГИЕНСКО-ТЕХНИЧКИ МЕРКИ НА НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ЈАВНИ ПОВРШИНИ

1.Цел

Примената на општи и специфични мерки за спречување на појавата, раното откривање, спречување на ширењето и сузбивањето на вектори преносливите болести на подрачјето на општина Центар Жупа

Во населените места и јавните површини на подрачјето на територијата на Општина Центар Жупа согласно Стручното мислење за спроведување на превентивни мерки за заштита на населението од заразни болести од ЈЗУ „Центарот за Јавно здравје“ – Охрид, Локалната самоуправа на општина Центар Жупа ќе спроведе превентивна дезинсекција и дератизација.

Активности

- Подигање на свеста на населението за здраствените ризици од комарците, крлежите и другите вектори преку едукација и информации, пропаганден матријал, информативни постери, флаери, летоци и нивна дистрибуција меѓу населението, соработка со медиумите со Цел здравствена промоција.

Рок: во текот на годината

- Исушување на застојни води (бари) и отстранување на сите предмети каде се задржува вода која претставува средина за множење на комарци,
- Отстранување на високи треви, средување на земјиштето каде што се кријат крлежи

Рок: во текот на годината

- Ларвицидна дезинскеција

Рок: од март до септември

- Адултицидна Дезинскеција

Рок: од мај до септември

Комбинацијата од ларвицидна и адултицидна дезинсекција е вистинско решение во даденото подрачје. Извршителот на дезинсекцијата ќе се утврди во постапка и на начин согласно Законот за јавни набавки.

Дератизацијата ќе се врши со поставување на висечки мамци или статички парафински блокови во отворите од шахтите на постоечката канализациска мрежа, Вкупниот број на опфатени шахти изнесува 200.

Превентивната дератизација се спроведува двапати годишно :

1. Пролетна дератизација (прв дел од дератизациониот процес)

Рок : од март до мај

2. Есенска дератизација (втор дел од дератизациониот процес)

Рок: од октомври до ноември

Два пати годишно (пролет и есен) кога се очекува и најголема биолошка појава на штетни глодари треба да се третираат и други критични точки: јавни депонии и ѓубришта, околу куќи (во подрумски простории , шупи) за да не се наруши хигиено-епидемиолошката состојба во општина Центар Жупа.

Дезинсекцијата (третман против инсекти) на територијата на општина Центар Жупа ќе се врши на следниве јавни површини:

Ред.бр.	Јавна површина
1	Центарот на општината
2	Улиците на населените места и селата
3	Спомен куќата на ататурк и другите јавни објекти на

	општината
4	Локација за поставување на континери за отпад
5	Диви депонии
6	Испусти на канализациони системи
7	Мушуришта и млаки на територијата на општината

Ќе се изведуваат два последователни третмана во раните утрински часови, со меѓуперiод од две седмици (зависно од временските услови). За таа цел ќе се користи контактен фунгицид.
Доколку во текот на 2024 година постои поголема инфестација на инсектите, третманот дезинсекција ќе биде повторен.

Финансиски средства за извршување на дезинфекцијата, дезинсекцијата и дератизацијата ќе се обезбедат од Буџетот на Општина Центар Жупа 62 000,00 денари.

Општина Центар Жупа
Прецедател на Совет
Бирџан Селман